

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **Z. M.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení,** se sídlem v Praze, Křížová 25, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2002,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen žalovaná) rozhodnutím ze dne 14. 2. 2002, zamítla žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945 (dále jen zákon č. 261/2001 Sb.), o kterou požádala jako politický vězeň. Svoje rozhodnutí odůvodnila tím, že žalobkyně neprokázala splnění podmínek stanovených ust. § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., ve spojení s § 4 odst. 4 citovaného zákona, neboť nebyla v rozhodné době ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, ale byla odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 6 týdnů podmíněně, na zkušební dobu 2 let.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně u žalované včas opravný prostředek, v němž uvedla, že s ohledem na své odsouzení žádá o odškodnění v rozsahu, na jaký má nárok.

Žalovaná ve svém vyjádření k opravnému prostředku uvedla, že se zákon č. 261/2001 Sb. vztahuje pouze na občany České republiky, kteří byli mj. vězněni mezi 25. 2. 1948 a 1. 1. 1990. Výše jednorázové peněžní částky činí pro politického vězně při věznění kratším než 1 rok, avšak trvajícím alespoň 3 měsíce, podle § 5 odst. 4 citovaného zákona 60 000,- Kč. Zákon se vztahuje pouze na vykonané tresty odnětí svobody, nikoliv na podmíněné odsouzení. Žalobkyně nebyla ve výkonu trestu odnětí svobody a ze spisu nevyplývá ani to, že by byla ve vazbě, proto jí jednorázová peněžní částka nenáleží. Žalovaná proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí potvrdil.

Ze správního spisu, který soudu předložila žalovaná, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Žalobkyně podala dne 10. 9. 2001 u České správy sociálního zabezpečení žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. jako politický vězeň. Součástí správního spisu je i usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 26. 9. 1990, č. j. Rt 376/90-7, které zrušilo podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, rozsudek Lidového soudu ve Frenštátě pod Radhoštěm ze dne 15. 6. 1953, č. j. Ml 6/53-29, kterým byla žalobkyně odsouzena dle § 81 odst. 1 a § 110 odst. 1 a 2a zákona č. 86/1950 Sb., trestního zákona, k úhrnnému trestu odnětí svobody na dobu šesti týdnů s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu dvou let.

Protože daná věc nebyla skončena Vrchním soudem v Olomouci, u kterého bylo zahájeno řízení, do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu s odkazem na ustanovení § 132, větu druhou, s. ř. s., podle kterého věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud, a to dle ust. § 130 odst. 1 s. ř. s. v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se zákon dále vztahuje na občany České republiky, kteří byli vězněni mezi 25. únorem 1948 a 1. lednem 1990 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu (dále jen "politický vězeň").

Podle § 5 odst. 4 uvedeného zákona činí výše jednorázové peněžní částky pro politického vězně při věznění kratším než 1 rok, trvajícím však alespoň 3 měsíce, 60 000,- Kč.

Jak vyplývá ze shora uvedených skutkových zjištění, ze kterých vycházela žalovaná v napadeném rozhodnutí, žalobkyně nesplňuje podle zákona č. 261/2001 Sb. podmínky pro vznik nároku na poskytnutí jednorázové peněžní částky, neboť provedenými důkazy bylo zcela nepochybně najisto postaveno, že žalobkyně nebyla vězněna, ale odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody. Pod pojmem „věznění“ je třeba rozumět jen dobu skutečného věznění v zařízeních určených pro nepodmíněný výkon trestu odnětí svobody, nikoliv však již odsouzení podmínečné se zkušební dobou, což není vězněním ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. Žalobkyně tedy nesplnila podmínku věznění delší než tři měsíce, ale kratšího než jeden rok, na základě které by jí mohla být dle zákona číslo 261/2001 Sb. přiznána jednorázová peněžní částka ve výši 60 000,- Kč.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom soud rozhodl bez jednání za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nárok na náhradu nákladů řízení nevznesla, proto jí ho soud nepřiznal. Soud tedy rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. 9. 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu